XI. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi 2023- yilning yanvar- mart oylarida 292,0 mln. AQSH dollarini, jumladan eksport 147,9 mln. AQSH dollarini, import 144,1 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Tashqi savdo aylanmasining saldosi 3,8 mln. AQSH dollarni, shu jumladan MDH davlatlari bilan - 37,1 mln. AQSH dollarini va boshqa davlatlar bilan 40,9 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi
(2023- yil yanvar- mart oylarida)

	Tashqi savdo aylanmasi mln. AQSH doll.			*Eksport mln. AQSH doll.*			*Import mln. AQSH doll.*		
	2022	*2023*	*O'sish sur'ati, % da*	*2022*	*2023*	*O'sish sur'ati, % da*	*2022*	*2023*	*O'sish sur'ati, % da*
Jami	**257,6**	**292,0**	**113,3**	**124,3**	**147,9**	**118,9**	**133,3**	**144,1**	**108,1**
Navoiy sh.	134,9	184,3	136,7	95,9	112,2	117,0	39,0	72,1	185,0
Zarafshon sh.	2,6	1,9	73,1	0,2	0,6	3,9 m.	2,4	1,3	52,3
G'ozg'on sh.	0,2	0,9	4,3 m.	0,2	0,7	3,4 m.	0,0	0,2	175,6 m.
Karmana t.	87,3	68,6	78,6	11,2	12,9	115,2	76,1	55,7	73,2
Konimex t.	0,2	0,4	2,4 m.	0,2	0,2	132,3	0,02	0,2	12,6 m.
Qiziltepa t.	10,6	14,9	139,6	7,1	10,0	140,0	3,5	4,9	138,7
Navbahor t.	8,7	11,6	133,5	6,9	7,4	107,0	1,8	4,2	2,4 m.
Nurota t.	1,8	1,7	94,4	0,7	1,5	2,1 m.	1,1	0,2	14,6
Tomdi t.	0,2	0,3	146,5	0,1	0,1	120,8	0,1	0,2	168,3
Uchquduq t.	8,4	2,7	32,3	0,2	0,3	125,9	8,2	2,4	29,9
Xatirchi t.	2,4	4,4	182,3	1,5	1,9	120,0	0,9	2,5	2,9 m.
Bo'linmay-digan hajm	0,3	0,3	-	0,1	0,1	-	0,2	0,2	-

Viloyat tashqi savdo aylanmasida eksportning ulushi, % da

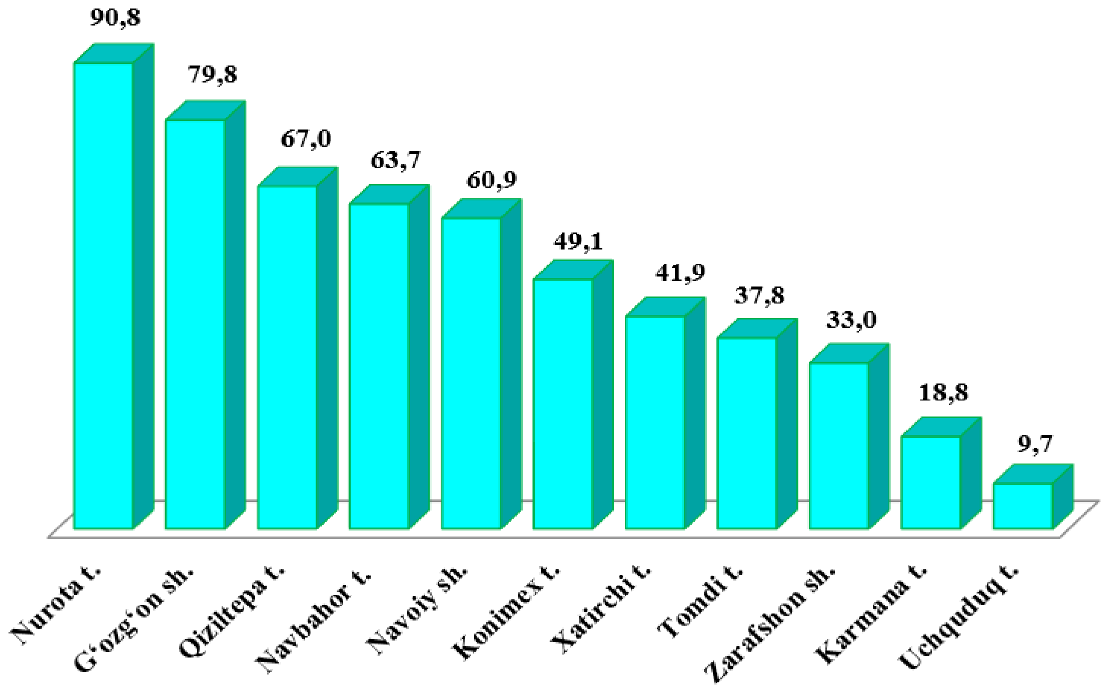

Viloyat tashqi savdo aylanmasida importning ulushi, % da

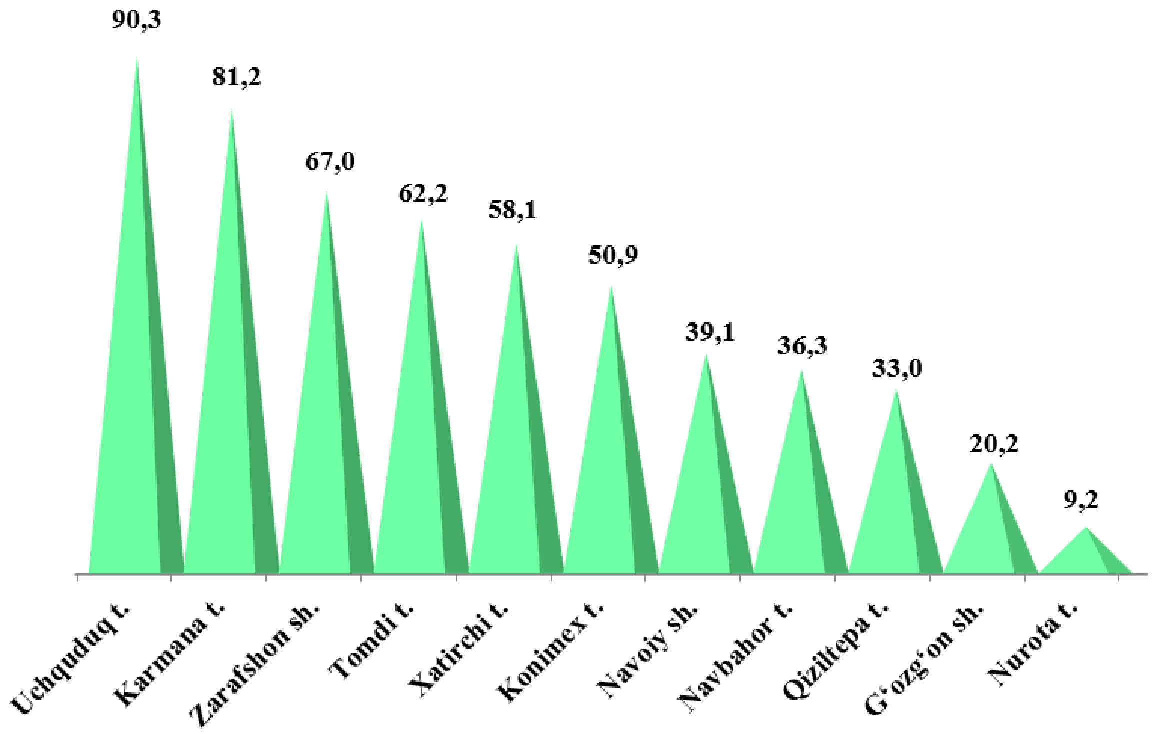

Aholi jon boshiga tashqi savdo aylanmasi hajmi

	Tashqi savdo aylanmasi		*Eksport*		*Import*	
	mln. AQSH doll.	*Aholi jon boshiga AQSH doll.*	*mln. AQSH doll.*	*Aholi jon boshiga AQSH doll.*	*mln. AQSH doll.*	*Aholi jon boshiga AQSH doll.*
Jami	**292,0**	**276,0**	**147,9**	**139,8**	**144,1**	**136,2**
Navoiy sh.	184,3	1 176,9	112,2	716,4	72,1	460,5
Zarafshon sh.	1,9	21,7	0,6	7,2	1,3	14,6
G‘ozg‘on sh.	0,9	95,5	0,7	76,2	0,2	19,3
Karmana t.	68,6	503,7	12,9	94,7	55,7	409,0
Konimex t.	0,4	12,2	0,2	6,0	0,2	6,2
Qiziltepa t.	14,9	93,4	10,0	62,6	4,9	30,8
Navbahor t.	11,6	97,4	7,4	62,0	4,2	35,4
Nurota t.	1,7	19,2	1,5	17,5	0,2	1,8
Tomdi t.	0,3	22,2	0,1	8,4	0,2	13,8
Uchquduq t.	2,7	69,3	0,3	6,7	2,4	62,6
Xatirchi t.	4,4	21,0	1,9	8,8	2,5	12,2
Bo‘linmaydigan hajm	0,3	-	0,1	-	0,2	-

Aholi jon boshiga tashqi savdo aylanmasi hajmi, (AQSH doll.)

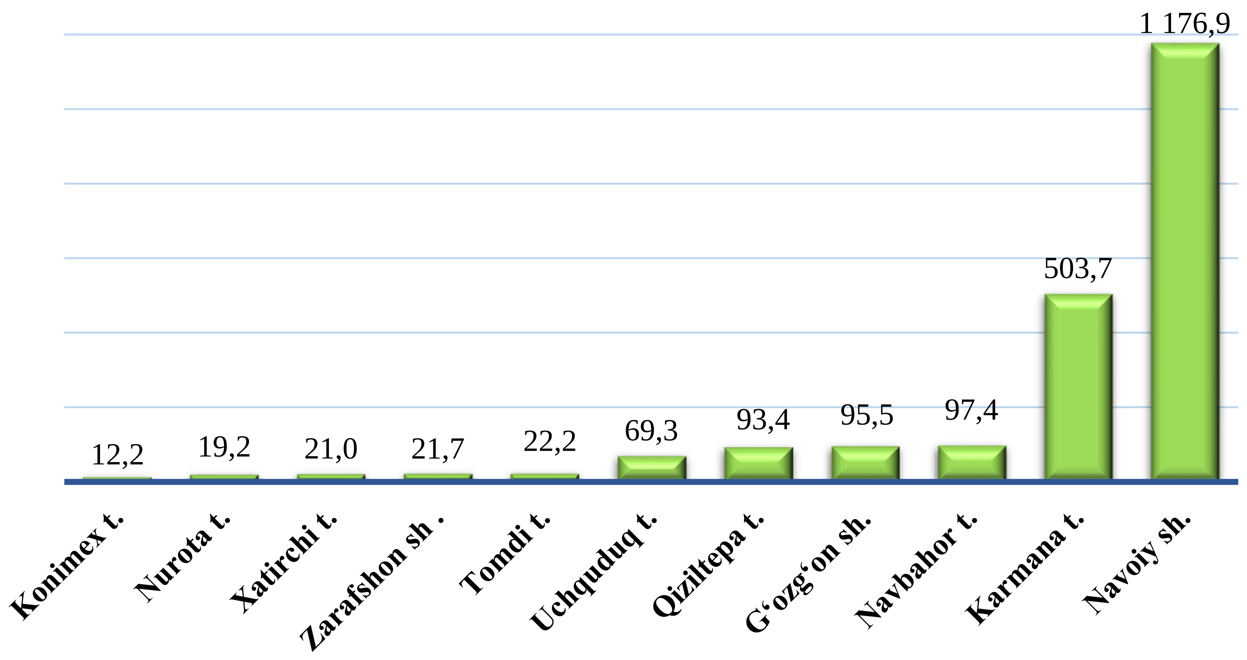

Aholi jon boshiga eksport hajmi, (AQSH doll.)

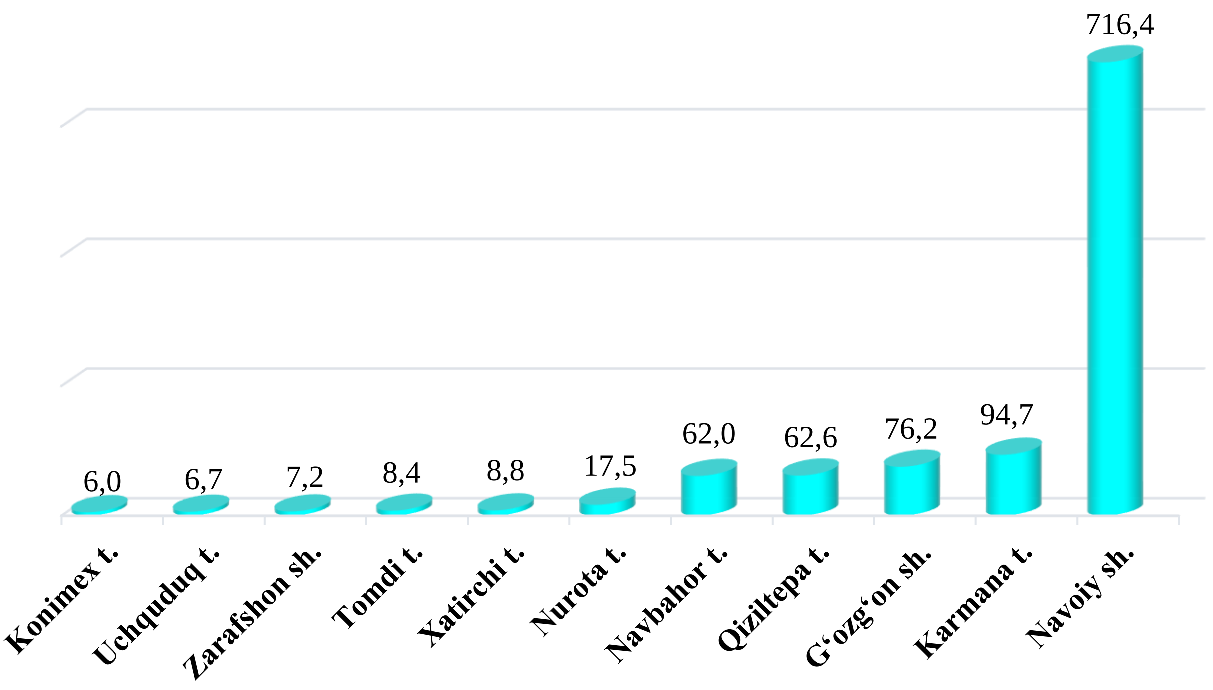

Aholi jon boshiga import hajmi, (AQSH doll.)

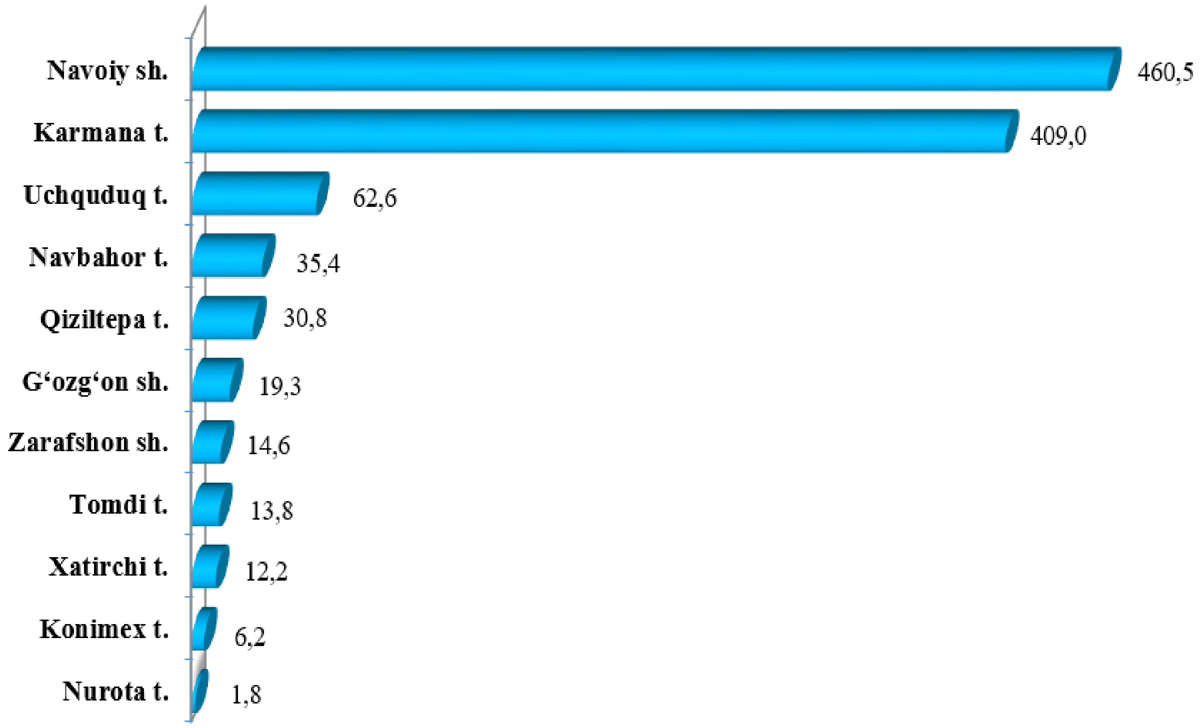

2023- yil yanvar-mart oylarida kichik biznes sub‘ektlari tomonidan 14,4 mln. AQSH dollari (umumiy eksport hajmining 9,7 foizi) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) eksport qilindi, 64,3 mln. AQSH dollari (umumiy import hajmining 44,6 foizi) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) import qilindi.

2023- yil yanvar- mart oylarida kichik biznes sub'ektlarining tashqi savdo tarkibidagi ulushi, % da

	Tashqi savdo aylanmasi mln. AQSH doll.			*Eksport mln. AQSH doll.*			*Import mln. AQSH doll.*		
	Jami	*Kichik biznes*	*Kichik biznes ulushi, % da*	*Jami*	*Kichik biznes*	*Kichik biznes ulushi, % da*	*Jami*	*Kichik biznes*	*Kichik biznes ulushi, % da*
Jami	**292,0**	**78,7**	**26,9**	**147,9**	**14,4**	**9,7**	**144,1**	**64,3**	**44,6**
Navoiy sh.	184,3	24,7	13,4	112,2	1,9	1,7	72,1	22,8	31,6
Zarafshon sh.	1,9	1,9	99,1	0,6	0,6	98,8	1,3	1,3	99,3
G'ozg'on sh.	0,9	0,9	99,5	0,7	0,7	99,3	0,2	0,2	100,0
Karmana t.	68,6	32,9	48,0	12,9	4,8	37,4	55,7	28,1	50,5
Konimex t.	0,4	0,4	99,0	0,2	0,2	100,0	0,2	0,2	98,0
Qiziltepa t.	14,9	5,8	38,4	10,0	1,5	14,4	4,9	4,3	87,4
Navbahor t.	11,6	2,7	23,3	7,4	0,8	11,2	4,2	1,9	44,5
Nurota t.	1,7	1,7	100,0	1,5	1,5	100,0	0,2	0,2	100,0
Tomdi t.	0,3	0,3	100,0	0,1	0,1	100,0	0,2	0,2	100,0
Uchquduq t.	2,7	2,7	99,9	0,3	0,3	99,4	2,4	2,4	100,0
Xatirchi t.	4,4	4,4	100,0	1,9	1,9	100,0	2,5	2,5	100,0
Bo'linmaydigan hajm	0,3	0,3	-	0,1	0,1	-	0,2	0,2	-

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi

Tashqi savdo aylanmasining saldosi 3,8 mln. AQSH dollarni, shu jumladan MDH davlatlari bilan - 37,1 mln. AQSH dollarini va boshqa davlatlar bilan 40,9 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

	mln. AQSH dollari	*o'sish sur'ati, % da*	*yakunga nisbatan, % da*
Tashqi savdo aylanmasi	**292,0**	**113,3**	**100,0**
MDH davlatlari	82,9	84,5	28,4
boshqa davlatlar	209,1	131,0	71,6
Eksport	**147,9**	**118,9**	**100,0**
MDH davlatlari	22,9	61,2	15,5
boshqa davlatlar	125,0	143,8	84,5
Import	**144,1**	**108,1**	**100,0**
MDH davlatlari	60,0	99,0	41,6
boshqa davlatlar	84,1	115,8	58,4
Saldo	**3,8**	**x**	**x**
MDH davlatlari	- 37,1	x	x
boshqa davlatlar	40,9	x	x

MDH va boshqa davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi, % da

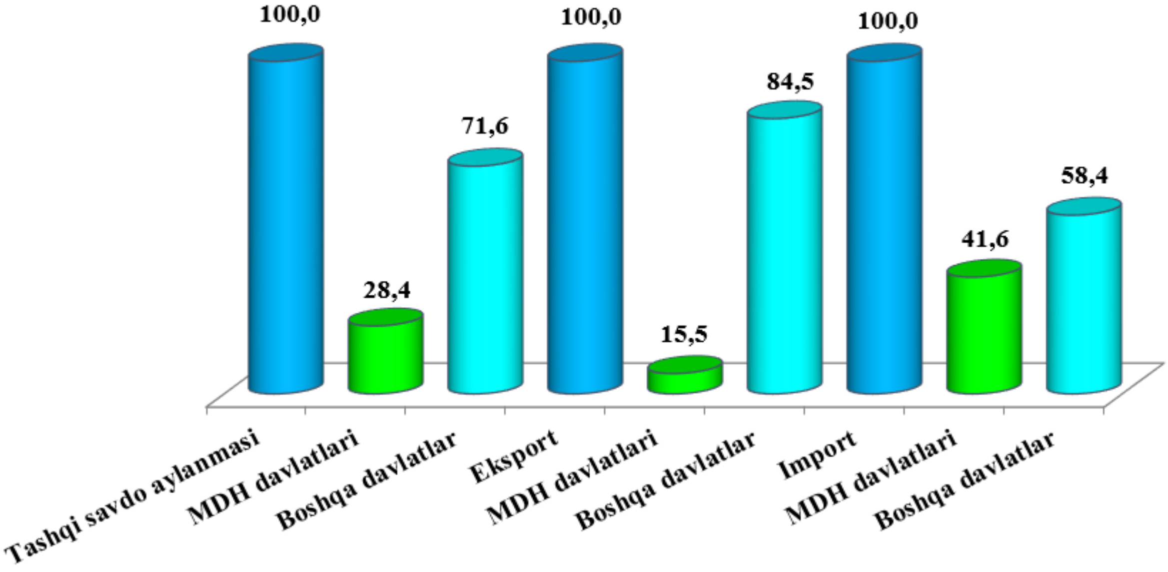

Viloyat rezidentlarining tashqi savdo operatsiyalari asosan, jami tovar aylanmasida Yevropa (62,3 foizi), Osiyo (36,9 foizi), Amerika (0,8 foizi) qit'alari bilan amalga oshirilgan.

Viloyat tashqi savdo aylanmasining qit'alar bo'yicha taqsimlanishi
(2023- yil yanvar- mart oylarida, mln. AQSH dollari)

	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
			O'sish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan, % da
Jami	**147,9**	**144,1**	**113,3**	**100,0**
shu jumladan:				
Yevropa	112,8	69,2	176,8	62,3
Osiyo	35,0	72,8	93,0	36,9
Amerika	0,1	2,1	5,4	0,8

MDH davlatlari orasida Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi va Belarus davlatlari, tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlar hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 27,5 foizni, boshqa davlatlar orasida Fransiya, Xitoy Xalq Respublikasi, Turkiya, Hindiston, Litva, Afg'oniston, Koreya Respublikasi, Latviya, Chexiya, Yaponiya, Estoniya va boshqa davlatlar hisoblanib, ularning ulushi 72,5 foizni tashkil etdi.

Viloyat tashqi tovar aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo'lgan davlatlar *(2023- yil yanvar- mart oylarida)*

Davlatlar nomi	mln. AQSH dollari	o'sish sur'ati, % da	viloyat tovar aylanmasidagi ulushi, % da
Fransiya	96,9	2,7 m.	33,2
Rossiya Federatsiyasi	57,3	100,3	19,6
Xitoy Xalq Respublikasi	38,8	92,0	13,3
Qozog'iston	17,8	57,2	6,1
Turkiya	15,5	127,4	5,3
Hindiston	15,0	3,9 m.	5,2
Litva	6,3	2,4 m.	2,2
Afg'oniston	5,2	139,1	1,8
Qirg'iz Respublikasi	3,5	93,6	1,2
Koreya Respublikasi	3,4	53,0	1,1
Latviya	3,2	32,0 m.	1,1
Chexiya Respublikasi	2,6	3,9 m.	0,9

Davlatlar nomi	*mln. AQSH dollari*	*o‘sish sur‘ati, % da*	*viloyat tovar aylanmasidagi ulushi, % da*
Yaponiya	2,5	183,8	0,9
Belarus Respublikasi	1,9	15,0 m.	0,6
Estoniya	1,9	-	0,6

Viloyatning eksport aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo‘lgan davlatlar *(2023- yil yanvar- mart oylarida)*

Davlatlar nomi	*Eksport aylanmasi mln. AQSH dollari*	*Viloyatning eksport aylanmasidagi ulushi, % da*
Fransiya	96,5	65,3
Rossiya Federatsiyasi	11,9	8,1
Hindiston	10,9	7,4
Turkiya	7,6	5,1
Afg‘oniston	5,2	3,5
Qozog‘iston	4,0	2,7
Qirg‘iz Respublikasi	2,9	2,0
Litva	1,9	1,3
Belarus Respublikasi	1,7	1,1
Tojikiston	1,4	1,0

Viloyatning import aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo‘lgan davlatlar *(2023- yil yanvar- mart oylarida)*

Davlatlar nomi	*Import aylanmasi mln. AQSH dollari*	*Viloyatning import aylanmasidagi ulushi, % da*
Rossiya Federatsiyasi	45,4	31,5
Xitoy Xalq Respublikasi	37,7	26,2
Qozog‘iston	13,8	9,5
Turkiya	7,9	5,5
Litva	4,4	3,1
Hindiston	4,1	2,9
Koreya Respublikasi	3,3	2,3
Latviya	3,2	2,2
Chexiya Respublikasi	2,6	1,8
Yaponiya	2,5	1,7

Eksport va import tarkibi
((2023- yil yanvar- mart oylarida)

XSST tarkibi	*jami*		
	ming AQSH doll.	*o‘sish sur‘ati, % da*	*jamiga nisbatan ulushi, % da*
Eksport	**147 865,0**	**118,9**	**100,0**
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	8 636,0	186,8	5,8
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	1 168,5	5,8	0,8
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	3 187,4	4,5 m.	2,2
Hayvonlar va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	110 624,3	146,6	74,8
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	20 033,1	105,7	13,5
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	255,4	-	0,2
Turli xil tayyor buyumlar	3 694,5	114,1	2,5
Xizmatlar	265,8	20,5	0,2

XSST tarkibi	jami		
	ming AQSH doll.	o‘sish sur‘ati, % da	jamiga nisbatan ulushi, % da
Import	**144 135,9**	**108,1**	**100,0**
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	7 069,0	133,8	4,9
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	2 432,5	125,5	1,7
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	138,6	1,6	0,1
Hayvonlar va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	1 488,9	-	1,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	12 462,1	50,6	8,7
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	35 465,9	95,3	24,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	77 041,6	169,2	53,5
Turli xil tayyor buyumlar	4 367,9	63,7	3,0
Xizmatlar	3 669,4	115,3	2,5

MDH mamlakatlarida eksport va import tarkibi
(2023- yil yanvar- mart oylarida)

XSST tarkibi	Jami		
	ming AQSH doll.	o‘sish sur‘ati, % da	jamiga nisbatan ulushi, % da
Eksport	**22 903,7**	**61,2**	**100,0**
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	1 865,9	6,8 m.	8,2
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	763,7	3,9	3,3
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	67,4	38,4	0,3
Hayvonlar va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	3 153,4	97,3	13,8
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	12 946,8	125,5	56,5
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	255,4	-	1,1
Turli xil tayyor buyumlar	3 694,1	114,1	16,1
Xizmatlar	157,0	26,2	0,7

XSST tarkibi	Jami		
	ming AQSH doll.	o'sish sur'ati, % da	jamiga nisbatan ulushi, % da
Import	**59 957,9**	**99,0**	**100,0**
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	6 694,6	128,8	11,2
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	535,3	40,9	0,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	98,3	1,1	0,2
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1 471,4	-	2,4
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	487,4	7,7	0,8
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	20 423,3	65,5	34,1
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	28 946,8	11,7 m.	48,3
Turli xil tayyor buyumlar	267,7	6,9	0,4
Xizmatlar	1 033,1	70,3	1,7

Boshqa xorijiy mamlakatlarda eksport va import tarkibi
((2023- yil yanvar- mart oylarida)

XSST tarkibi	Jami		
	ming AQSH doll.	o'sish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, % da
Eksport	**124 961,3**	**143,8**	**100,0**
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	6 770,1	155,8	5,4
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	404,8	91,5	0,3
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	3 120,0	5,9 m.	2,5
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	107 470,9	148,8	86,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	7 086,3	82,0	5,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	-	-	-
Turli xil tayyor buyumlar	0,4	47,2	-

XSST tarkibi	Jami		
	ming AQSH doll.	o‘sish sur‘ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, % da
Xizmatlar	108,8	15,5	0,1
Import	**84 178,0**	**115,8**	**100,0**
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	374,4	4,4 m.	0,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	1 897,2	3,0 m.	2,3
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	40,3	3,5 m.	0,1
Hayvonlar va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	17,5	18,2 m.	0,02
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	11 974,7	65,5	14,2
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	15 042,6	2,5 m.	17,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	48 094,8	111,7	57,1
Turli xil tayyor buyumlar	4 100,2	139,2	4,9
Xizmatlar	2 636,3	153,9	3,1

Viloyatda 2023- yilning yanvar-mart oylari davomida jami eksport 89 ta korxona va tashkilotlar tomonidan 205 turdagi tovar va mahsulotlarni 30 ta mamlakatga eksport qildi. Yani eksport 147,9 mln. AQSH dollarini tashkil qildi. Eng ko‘p Fransiya, Rossiya Federatsiyasi, Hindiston, Turkiya, Afg‘oniston, Qozog‘iston, Qirg‘iz Respublikasi, Litva, Belarus Respublikasi, Tojikiston, Xitoy Xalq Respublikasi, Turkmaniston, Eron Islom Respublikasi, Daniya, Polsha, Pokiston, Ozarbayjon, Ukraina, Armeniya, Koreya Respublikasi va boshqa mamlakatlarga eksport qilingan.

Jumladan, viloyatda 2023- yilning yanvar- mart oylarida jami import bilan 203 ta korxona va tashkilotlar tomonidan 824 turdagi tovar va mahsulotlar 44 ta mamlakatdan import qilindi. Ya‘ni import 144,1 mln. AQSH dollarini tashkil qildi. Eng ko‘p Rossiya Federatsiyasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Qozog‘iston, Turkiya, Litva, Hindiston, Koreya Respublikasi, Latviya, Chexiya. Respublikasi, Yaponiya, Estoniya, Ispaniya, Kanada, Finlyandiya, Germaniya, Polsha, Shvetsiya, Buyuk Britaniya, Eron Islom Respublikasi, Daniya va boshqa davlatlardan import qilingan.